

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Факультет наземних споруд і аеродромів

Кафедра комп'ютерних технологій дизайну і графіки

УЗГОДЖЕНО

Декан ФНСА

Віктор КАРПОВ

«12» 06 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

«13» 06 2023р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ДИЗАЙН В УМОВАХ РЕСТАВРАЦІЇ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ»

Освітньо-професійна програма: «Дизайн»

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 022 «Дизайн»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна:	2	120 / 4	18		18	84			Диф. залік 2 с.
Заочна	2	120 / 4	6		6	108	К.р. 2 с.		Диф. залік 2 с.

Індекс: НМ-5-022/22-3.6

Індекс: НМ-5-022 з/21-3.6

Робочу програму навчальної дисципліни «Дизайн в умовах реставрації та реконструкції» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Дизайн», навчальних та робочих навчальних планів № РМ-5-022/22 та № РМ-5-022 з /22, НМ-5-022/22, НМ-5-022 з/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 022 «Дизайн» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
к.т.н., доцент, доцентка кафедри
комп'ютерних технологій дизайну і графіки

Тетяна ЖИДКОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Дизайн», спеціальності 022 «Дизайн» – кафедри комп'ютерних технологій дизайну і графіки протокол № 5 від 02 травня 2023 р.

Гарант освітньо-професійної
програми

Вікторія ВАСИЛЕНКО

Завідувачка кафедри

Вікторія ВАСИЛЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету наземних споруд і аеродромів, протокол № 5 від 10 травня 2023 р.

Голова НМРР

Геннадій ТАЛАВІРА

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	6
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до модуля	6
2.3. Тематичний план	8
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)	10
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи	10
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	10
3.1. Методи навчання	10
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	11
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	12
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	13

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Дизайн в умовах реставрації та реконструкції» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою та складовою комплексу підготовки фахівця дизайнера.

Місце навчальної дисципліни в системі професійних знань визначається знанням та вмінням щодо відновлення елементів дизайну в умовах реставрації пам'яток архітектури та містобудування; та вмінням передавати образи об'єктів дизайну під час реконструкції історичної спадщини.

Метою викладання дисципліни є набуття студентами системи знань і навичок в сфері відновлення елементів дизайну в умовах реставрації пам'яток архітектури та містобудування; та дизайн-проекування під час реконструкції історичної спадщини.

Завдання дисципліни:

- ознайомлення студентів з основною термінологією, нормативною й законодавчою документацією, планувальними обмеженнями щодо реставрації та реконструкції історичної спадщини міст;
- ознайомлення студентів з основними принципами сучасної реставрації пам'яток архітектури, архітектурних комплексів, замкової архітектури й культових споруд;
- розвиток вміння розробки дизайн проєктів з відповідними художньо-естетичними, ергономічними рішеннями;
- отримання навички застосовувати знання та під час розробки дизайну об'єктів архітектурної спадщини й історичної забудови міст.

Предметом вивчення дисципліни є методи й тенденції розробки просторового дизайну в історичному середовищі міст.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі *програмні результати навчання*:

ПРН1. Генерувати ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій;

ПРН6. Розробляти, формувати та контролювати основні етапи виконання проекту;

ПРН7. Формувати проєктні складові у межах проєктних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та поза її межами;

ПРН8. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для вирішення задач і проблем в галузі дизайну;

ПРН9. Здійснювати передпроєктний аналіз з урахуванням усіх вагомих чинників, що впливають на об'єкт проєктування;

ПРН10. Формулювати авторську концепцію проєкту;

ПРН11. Застосовувати методику концептуального проєктування і здійснювати процес проєктування з урахуванням сучасних технологій і конструктивних рішень, а також функціональних і естетичних вимог об'єкта дизайну;

ПРН18. Застосовувати інноваційні методи і технології роботи з матеріалом;

ПРН19. Представляти концептуальне рішення об'єктів дизайну засобами новітніх технологій, застосовувати прийоми графічної подачі при розв'язанні проєктних завдань;

ПРН24. Вміти раціонально організувати проєктний процес; обирати оптимальні з економічної точки зору рішення.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути **наступні компетентності:**

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати комплексні завдання і проблеми у галузі дизайну, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми;

ЗК6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

ЗК8. Здатність до критичного аналізу інформації;

ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість

виконуваних робіт;

ЗК11. Здатність розуміти та дотримуватися принципів академічної доброчесності, передбачених законами України.

Фахові компетентності (ФК):

ФК1. Здатність здійснювати концептуальне проектування об'єктів дизайну з урахуванням функціональних, технічних, технологічних, екологічних та естетичних вимог;

ФК2. Здатність проведення проектного аналізу усіх впливових чинників і складових проектування та формування авторської концепції проекту;

ФК10. Вміння переконливо демонструвати споживачу привабливу культурну цінність та економічну вартість створеного продукту, вартість створеного креативного продукту;

ФК13. Здатність розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів;

ФК14. Здатність застосовувати підприємницькі навички для впровадження дизайн-діяльності.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна «Дизайн в умовах реставрації та реконструкції» базується на знаннях отриманих під час вивчення дисциплін: «Дизайн середовища», «Теорії і концепції дизайну», «Герменевтика в дизайні», є базовою для виконання Кваліфікаційної роботи освітнього ступеня «Магістр».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 навчального модуля:

Модуль №1 «Дизайн в умовах реставрації та реконструкції» є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до модуля

Модуль № 1. «Дизайн в умовах реставрації та реконструкції»

Інтегровані вимоги модуля № 1:

Студент повинен:

Знати:

- основну термінологією, нормативну й законодавчу документацією, планувальні обмеженнями щодо реставрації та реконструкції історичної спадщини міст;

- основні принципи сучасної реставрації пам'яток архітектури, архітектурних комплексів, замкової архітектури й культових споруд;

– сучасні вимоги щодо створення проектів дизайну історичного середовища.

Вміти:

- застосовувати сучасні нормалі проектування;
- самостійно розробляти дизайнерські пропозиції;
- враховувати сучасні вимоги суспільства в дизайні
- аналізувати кращі зразки вітчизняного та зарубіжного досвіду;
- самостійно працювати з аналогами, каталогами тощо.
- отримання навички застосовувати знання та під час розробки дизайну об'єктів архітектурної спадщини й історичної забудови міст.

Тема 1. Охорона історичного середовища міста. Значення дисципліни для підготовки фахівця в області дизайну. Загальні поняття, термінологія визначення. Соціально-правові, економічні, містобудівні основи реконструкції та реставрації міської забудови.

Тема 1. Етапи розвитку планувальної структури міст

Класифікація забудови за первісною функцією та історико-архітектурними ознаками. Поняття планувальні обмеження. Забудова XVIII - XIX століття як основний об'єкт реставрації й реконструкції.

Тема 3 Дослідження пам'яток архітектури. Комплексне дослідження пам'ятки як обов'язкова передумова реставрації. Бібліографічні, архівні та іконографічні дослідження. Натурні дослідження пам'яток архітектури. Поняття консервація, музеєфікація, фрагментарна реставрація

Тема. Реставрація та реконструкція архітектурних комплексів. Відновлення з небуття. Пошук аналогів, вивчення архівних та іконографічних документів Дизайн приміщень будинків і споруд. Використання елементів універсального дизайну під час реставрації, реконструкції та реновації будівель без порушення їхньої автентичності. Пристосування та музеєфікація архітектурних комплексів після реставрації.

Тема 5. Дизайн замкової архітектури й культових споруд. Дизайн-проект експозицій фрагментів пам'яток архітектури.. Методика дизайн-проекування та практичні заходи щодо експонування фрагментів архітектурних пам'яток. Комп'ютерна реставрація. Дизайн території колишніх замських маєтків

Тема 6. Реконструкція, реновація та реставрація промислової забудови XIX - XX століття. Приклади промислового дизайну. Поняття реновація. Методи реновації промислових територій і споруд під житлову та громадську функцію.

Тема 7. Урбодизайн середовища в історичній частині міста.
Квартальна забудова як пам'ятка містобудування Проблеми збереження та реструктуризації старих архітектурних об'єктів в міському середовищі. Закордонний та вітчизняний досвід формування громадських просторів в процесі реконструкції та реставрації. Ландшафтний та світлокольоровий дизайн у формуванні громадських об'єктів в історичній частині міста.

2.3. Тематичний план.

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма				Заочна форма			
		Усього	Лекції	Лаб/практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб/практ. заняття	СРС
Модуль №1 «Дизайн в умовах реставрації та реконструкції»									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Охорона історичного середовища міста. Значення дисципліни для підготовки фахівця в області дизайну. Загальні поняття, термінологія визначення. Соціально-правові, економічні, містобудівні основи реконструкції та реставрації міської забудови.	12	2	2	8	12		2	10
2.	Етапи розвитку планувальної структури міст Класифікація забудови за первісною функцією та історико-архітектурними ознаками. Поняття планувальні обмеження. Забудова XVIII - XIX століття як основний об'єкт реставрації й реконструкції.	14	2	2	10	14			14
3	Дослідження пам'яток архітектури: Комплексне дослідження пам'ятки як обов'язкова передумова реставрації. Бібліографічні, архівні та іконографічні дослідження. Натурні дослідження пам'яток архітектури. Поняття консервація, музеєфікація, фрагментарна реставрація	12		2	10	12		2	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.	Реставрація та реконструкція архітектурних комплексів.								
4.1	Відновлення з небуття. Пошук аналогів, вивчення архівних та іконографічних документів для відтворення первісного вигляду пам'ятки архітектури в цілому і її окремих елементів, що втрачені. Дизайн приміщень будинків і споруд.	12	2	2	8	12		2	10
4.2	Використання елементів універсального дизайну під час реставрації, реконструкції та реновації будівель без порушення їхньої автентичності. Пристосування та музеєфікація архітектурних комплексів після реставрації.	12	2	2	8	12			12
5	Дизайн замкової архітектури й культових споруд. Дизайн-проект експозицій фрагментів пам'яток архітектури. Методика дизайн-проекування та практичні заходи щодо експонування фрагментів архітектурних пам'яток. Комп'ютерна реставрація. Дизайн колишніх замських маєтків	14	2	2	10	12	2		10
6	Реконструкція, реновація та реставрація промислової забудови XIX - XX століття. Приклади промислового дизайну. Поняття реновація. Методи реновації промислових територій і споруд під житлову та громадську функцію.	12	2	2	8	12	2		10
7	Урбодизайн середовища в історичній частині міста.								
7.1	Квартальна забудова як пам'ятка містобудування Проблеми збереження та реструктуризації старих архітектурних об'єктів в міському середовищі.	12	2	2	8	12			12
7.2	Закордонний та вітчизняний досвід формування громадських просторів в процесі реконструкції та реставрації. Ландшафтний та світлокольоровий дизайн у формуванні громадських об'єктів в історичній частині міста.	12	2	2	8	12	2		10
К	Контрольна (домашня) робота.	-	-	-	-	8	-	-	8
	Підсумкова контрольна робота					2			2
	Модульна контрольна робота	8	2	0	6	-	-	-	-
Усього за модулем №1		120	18	18	84	120	6	6	108

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Для студентів ЗФН - завдання для виконання розробляються авторами робочої програми. Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома студента індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій.

Студенти заочної форми навчання контрольну (домашню) роботу з дисципліни виконують, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента з навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, і є складовою навчального модулю.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- проектний метод;
- дослідницький метод.

Дані методи реалізуються у наступних видах навчання: лабораторні заняття та самостійна робота.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лабораторних занять, демонстрацій, роботі з навчальною літературою, аналітичній роботі з аналогами, самостійному вирішенні проектних завдань.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду : Закон України від 16.10.2020, підстава - 124-ІХ. – Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, № 10, ст.88. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/525-16#Text>

3.2.2. Про охорону культурної спадщини : Закон України – від 25.01.2019, підстава - 2457-VIII .Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 39, ст.333 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14>

3.2.3. Про затвердження Списку історичних населених місць України : Закон України – від 26 липня 2001 р. N 878. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2001-%D0%BF#Text>

3.2.4. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування та забудова територій – Чинний від. 2019–09–01. – Київ : Мінрегіонбуд України, 2019. – 183 с. – Режим доступу: https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/b_2_2_12/1-1-0-1802

3.2.5. ДБН Б.2.2-3:2012. Склад та зміст історико-архітектурного опорного плану населеного пункту –Чинний від 2012–10–01. – Київ : Мінрегіон. 2012. – 25 с.

3.2.6. ДБН В.3.2-2-2009. Житлові будинки. Реконструкція та капітальний ремонт. –Чинний від 2007–07–22. – Київ : Мінрегіон. 2009. – 20 с.

3.2.7. ДБН А.2.2-14:2016. Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування. – Чинний від 2017–07–01. – Київ : Мінрегіон. 2017. – 32 с.

3.2.8. ДСТУ Б Б.2.2-10:2016 Склад та зміст науково-проектної документації щодо визначення меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування Чинний від 01.04.2017]. – Київ.: ДП «УкрНДНЦ» 2017. – 13 с.

3.2.9. ДСТУ Б А.2.4-6:2009 Правила виконання робочої документації генеральних планів забудови -- [Чинний від 23-01-2009]. – Київ.: Мінрегіон. 2009. – 39 с. – Режим доступу: <https://dbn.co.ua/load/normativy/dstu/5-1-0-45>

3.2.10. Лукомська З. В., Васишин В. Я. Основи реконструкції та реставрації архітектурних комплексів: навч. посіб. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ,

2016. – 136 с.

Допоміжна література

3.2.11. Interior Design Since 1900: Fourth Edition (World of Art) Massey, Anne. Interior Design Since 1900: Fourth Edition (World of Art), ISBN-13: 9780500204603: Thames&Hudson, 2020. 272 pages

3.2.12. Pile, John, and Gura, Judith. A History of Interior Design. ISBN:9781119638803, Wiley, 2013. 496 p.

3.2.15. Zhidkova Tetyana, Urban-aspects aspects of organization of energy efficient underground space for protection // Zhidkova Tetyana, Selikhova Yana, Kazachenko Vladislav// Theory and practice of design – С. 140-148- URL: <https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/Design/article/view/16790>

3.2.16. Жидкова Т.В. Моніторинг розвитку міського середовища з використанням принципів міського дизайну. /Чепурна С.М., Жидкова Т.В., Чепурна М.Є. - Зб. наукових праць «Сучасні технології та методи розрахунків у будівництві» – Луцьк, 2019. – Вип. 12. - С. 221-228 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/stmrb_2019_12_28

3.2.17. Zhydkova T.V. Past centuries industrial architecture renovation methods / Zhydkova T.V., Chepurna S.N., Popova O.A., Chabonenko P.M. // Acta Technica Napocensis: Civil Engineering & Architecture, Croatia. – Vol. 62. – N. 2 (2018). – P. 173-185. URL: <https://hrcak.srce.hr/210874> (Web of Science)

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. Зміст НМК з дисципліни «Дизайн в умовах реставрації та реконструкції»

3.3.2 Робоча програма навчальної дисципліни «Дизайн в умовах реставрації та реконструкції»

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1.

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма
	Модуль № 1	
Виконання завдань на лабораторних заняттях	9x86=72	45
Виконання завдання на знання теоретичного матеріалу		
Виконання контрольної (домашньої) роботи.	–	25
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 1 студент має набрати не менше</i>	<i>43 балів</i>	–
Виконання модульної контрольної роботи №1/підсумкової контрольної роботи	28	30
Усього за модулем №1	100	100
Усього за 1 семестр	100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

У випадку **диференційованого заліку** підсумкова семестрова рейтингова оцінка, перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.5. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	13.06.23	Федорченко К.А.		

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціала, прізвище	Посада	Дата
Зроблено				
Узгоджено				
Узгоджено				